

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **I. B.**, zastoupen Mgr. Janem Lipavským, advokátem, se sídlem Hradec Králové, Velké nám. 135/19, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 5. 2006, č. j. 63 Az 70/2005 - 25 a o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě shora označeným rozsudkem zamítl žalobu, již se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 5. 2005, č. j. OAM-888/VL-07-12-2005, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaného byla žalobcova žádost o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu,

a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností od 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad na hmotněprávní postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít

o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Zde je nutné uvést, že stěžovatel žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti jeho kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Stěžovatel v kasační stížnosti konstatuje, že uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b), a d) s. ř. s. Namítá, že žalovaný nepostupoval v souladu se zákonem, když jeho žádost o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, přitom on byl ve vlasti pronásledován mafií a Ukrajina mu nebyla schopna či ochotna pomoci, což vyvozuje z toho, že jednání mafie se konalo delší dobu. Žalovaný měl tedy rozhodnout o udělení či neudělení azylu podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu a rozhodnout o překážce vycestování podle § 91 zákona o azylu. Stěžovatel dále namítá, že v řízení o udělení azylu uváděl skutečnosti, které nasvědčovaly pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, a žalovaný se nesprávně touto možností nezabýval a ani své rozhodnutí v tomto směru neodůvodnil a krajský soud k tomuto pochybení žalovaného nepřihlédl. Stěžovatel ještě namítá, že naříkané správní rozhodnutí nemá náležitosti stanovené v § 47 odst. 5 zák. č. 71/1967 Sb., o správním řízení, neboť není podepsáno oprávněnou osobou a nemůže tedy mít účinky správního rozhodnutí. V daném případě stěžovatel vyjadřuje přesvědčení, že rozhodnutí bylo vyhotoveno ve Vyšních Lhotách osobou podepsanou „za správnost“, a nikoli v Praze, jak je uvedeno v záhlaví rozhodnutí. Podle stěžovatele systém tvoření rozhodnutí ve věcech azylu funguje tak, že rozhodnutí je nejprve vyhotoveno v některém z azylových táborů, touto osobou podepsáno u doložky „za správnost“, doručeno účastníku řízení a teprve poté je odesláno do Prahy, kde jedno vyhotovení podepíše ředitel odboru azylové a migrační politiky PhDr. T. H.. Tento svůj závěr stěžovatel opírá o skutečnost, že účastníkům řízení ve věcech azylových jsou vždy doručována rozhodnutí, která obsahují pouze podpis u doložky „za správnost“. Rozhodnutí tak jsou vydávána zcela bez vědomí oprávněné osoby, a jsou tudíž nicotná, což nemůže zhojit ani to, že se oprávněná osoba s obsahem rozhodnutí dodatečně seznámí a jedno vyhotovení opatří svým podpisem. V posledku stěžovatel uvádí, že v žalobě navrhoval doplnit dokazování výsledkem svědka – osoby, která je podepsána „za správnost“ naříkaného správního rozhodnutí. Krajský soud v Ostravě tento důkaz neprovedl, aniž však ve svém rozsudku uvedl pro tento postup důvody.

K námitce, že žalovaný nepostupoval v souladu se zákonem, když stěžovatelovu žádost o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že podobná či totožná tvrzení byla již předmětem řady rozhodnutí zdejšího soudu, namátkou lze uvést například rozsudek ze dne 2. 3. 2005, č. j. 4 Azs 271/2004 – 58, www.nssoud.cz, nebo rozsudek ze dne 19. 7. 2006, č. j. 3 Azs 237/2005 – 53, www.nssoud.cz. Problémy se soukromými osobami nejsou bez dalšího důvodem pro udělení azylu, neboť nebyly vyvolány skutečnostmi pro azylové řízení významnými, t. j. pronásledováním z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo pro zastávání politických názorů v zemi původu, ani odůvodněným strachem z takového pronásledování. Pokud jde o stěžovatelovo konstatování, že žalovaný měl v daném případě rozhodnout o udělení či neudělení azylu podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu a rozhodnout o překážce vycestování podle § 91 zákona o azylu, odkazuje Nejvyšší správní soud na právní názor vyslovený v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 – 130, www.nssoud.cz, který byl publikován

pod č. 244/2004 Sb. NSS, v rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č. j. 1 Azs 8/2003 - 90, www.nssoud.cz, a v rozsudku ze dne 9. 9. 2004, č. j. 2 Azs 147/2004 - 41, www.nssoud.cz, který byl publikován pod č. 409/2004 Sb. NSS.

Co se týče námitky stěžovatele, že v řízení o udělení azylu uváděl skutečnosti, které nasvědčovaly udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu, přičemž žalovaný se nesprávně touto možností nezabýval a ani své rozhodnutí v tomto směru neodůvodnil, Nejvyšší správní soud připomíná, že v případě, kdy správní orgán rozhoduje o zamítnutí žádosti o udělení azylu pro její zjevnou nedůvodnost, nezkoumá vůbec možné důvody pro udělení humanitárního azylu a rozhodnutí v tomto směru nijak neodůvodňuje, neboť takové uvážení správního orgánu přichází v úvahu tehdy, kdy je rozhodováno o udělení azylu podle § 12 zákona o azylu a nikoliv, kdy je žádost zamítána. Ohledně této problematiky se Nejvyšší správní soud vyjádřil již v mnoha rozhodnutích, jako například v rozsudku ze dne 16. 11. 2005, č. j. 3 Azs 414/2004 - 45, www.nssoud.cz, či rozsudku ze dne 14. 6. 2006, č. j. 3 Azs 208/2005 - 50, www.nssoud.cz.

K námitce nicotnosti rozhodnutí žalovaného pro absenci podpisu oprávněné osoby Nejvyšší správní soud podotýká, že rovněž takovou otázkou se mnohokrát zabýval a dospěl k závěru, že je-li součástí správního spisu vyhotovení rozhodnutí, které je podepsáno oprávněnou osobou a je i jinak bezvadné, nezakládá tato vada nicotnost rozhodnutí – viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2004, č. j. 2 Azs 64/2003 - 54, www.nssoud.cz, publikován pod č. 199/2004 Sb. NSS. K stěžovatelově domněnce, že systém tvoření rozhodnutí ve věcech azylu funguje tak, že rozhodnutí je nejprve vyhotoveno v některém z azylových táborů, touto osobou podepsáno u doložky „za správnost“, doručeno účastníku řízení a teprve poté je odesláno do Prahy, kde jedno vyhotovení podepíše ředitel odboru azylové a migrační politiky, a rozhodnutí tak jsou vydávána zcela bez vědomí oprávněné osoby, zdejší soud uvádí, že – podrobně prozkoumaj spis správního orgánu – nenalezl, ve shodě s Krajským soudem v Ostravě, pro takové stěžovatelovy dohady oporu. V této souvislosti Nejvyšší správní soud připouští, že Krajský soud v Ostravě pochybil, neodůvodnil-li ve svém rozsudku, proč neprovedl stěžovatelem navrhovaný důkaz výsledkem svědka, nemůže se však v souzené věci jednat o takovou vadu řízení, která by mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí o věci samé. Takový důkaz byl z hlediska procesní ekonomie zbytečný, neboť – jak již uvedeno – obsah správního spisu stěžovatelovu předpokladu nicotnosti naříkaného správního rozhodnutí nepřisvědčuje. Zde Nejvyšší správní soud opětovně připomíná svůj již shora citovaný názor vyslovený v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, www.nssoud.cz, že není v rámci kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatel sám žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdil, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

Stěžovatel rovněž požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V situaci, kdy byla kasační stížnost odmítnuta, se Nejvyšší správní soud tímto návrhem již nezabýval, nehledě na to, že odkladný účinek nastává podáním kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany (dříve: azylu) přímo ze zákona – § 32 odst. 5 zákona o azylu.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s. rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. února 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu